

Klinički odjel za kliničku imunologiju i alergologiju ♦ Klinika za internu medicinu
Klinički bolnički centar Osijek ♦ Josipa Huttlera 4 ♦ 31000 Osijek

AVASKULARNA (ASEPTIČNA) NEKROZA GLAVE BEDRENE KOSTI U DVIJE BOLESNICE SA SISTEMNIM ERITEMSKIM LUPUSOM

AVASCULAR (ASEPTIC) NECROSIS OF THE FEMORAL HEAD IN TWO FEMALE PATIENTS WITH SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS

Roberta Višević ♦ Jasminka Milas-Ahić ♦ Višnja Prus

Avaskularna nekroza (AN) proksimalnog dijela bedrene kosti dovodi do značajne invalidnosti (nesposobnosti) bolesnika i u velikom postotku zahtjeva kirurško liječenje. Prevalencija AN kuka u bolesnika sa sistemnim lupusom varira od 2,8% do 11% kod odraslih pa sve do 40% kod djece. Uzrok AN kuka u bolesnika sa sistemnim eritemskim lupusom (SLE) je nepoznat. Povezuje se s primjenom visokih doza kortikosteroida kroz duži vremenski period, međutim nije jasno da li visoke dnevne doze ili ukupna doza kortikosteroida povećava rizik za razvoj AN kuka. Činjenica je da se ova komplikacija kod nekih bolesnika javlja nakon deset godina od prestanka KS terapije

što govori u prilog tome da postoje još neki, za sada nepoznati, čimbenici rizika. U radu smo prikazali dvije bolesnice s aktivnim SLE liječenim kortikosteroidnom terapijom, koje su rano (unutar nekoliko godina od postavljanja dijagnoze) razvile AN kuka, s osvrtom na kliničku sliku, aktivnost bolesti i terapiju. Kortikosteroidna terapija često može maskirati početne simptome AN kuka, a tipične radiološke promjene na početku bolesti često nisu prisutne. Kod mlađih bolesnika s artralgijsima jednog ili oba kuka treba uzeti u obzir mogućnost razvoja AN kuka.

Ključne riječi: avaskularna (aseptična) nekroza glave bedrene kosti, AN, sistemni eritemski lupus